

Проблеми і перспективи розвитку та взаємодії реального сектору економіки та небанківських фінансових установ

- державна гарантія виплати доходу та повернення їх номінальної вартості;
- повна конфіденційність – укласти угоду та пред'являти документ що засвідчує особу не потрібно;
- можна придбати необмежену кількість казначейських зобов'язань, розпоряджаючись ними по різному;
- можна дарувати казначейські зобов'язання близьким та друзям, вони не є іменними і випущенні на пред'явника;
- казначейські зобов'язання до терміну їх погашення можна здати в банк і їх номінальну вартість буде повернуто.

Таким чином, переваги казначейських зобов'язань очевидні. На відміну від них депозит є іменним – його перепродати або передати іншій особі можна, але складно, і потрібна завжди участь банку, де зберігається депозит. Казначейські зобов'язання, які куплені фізичною особою починають жити самостійним життям на ринку і можуть змінювати власників, як рукавички.

Шпіцглюз, С. О. Ефективність використання бюджетних коштів та ризику виконання цільових програм місцевого рівня [Текст] / С. О. Шпіцглюз // Фінансово-кредитна система України в умовах інтеграційних та глобалізаційних процесів : збірник тез XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та аспірантів (23-25 квітня 2014 р.) – Черкаси : ЧІБС УБС НБУ, 2014. – С. 274-276.
УДК: 336.14:330.131.7

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ БЮДЖЕТНИХ КОШТІВ ТА РИЗИКИ ВИКОНАННЯ ЦІЛЮВИХ ПРОГРАМ МІСЦЕВОГО РІВНЯ

Шпіцглюз С. О.

Науковий керівник: Балацький Є. О.

ДВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ»

Ефективне використання бюджетних коштів є однією з найважливіших проблем виконання бюджету в більшості країн світу. Одним із головних завдань держави, її органів і структур є формування діючого механізму результативного та раціонального використання коштів держави. В сучасних умовах ефективне витрачання бюджетних коштів стає необхідною умовою діяльності бюджетних установ, підприємств, організацій.

Метою даного дослідження є аналіз ефективності використання бюджетних коштів та ризиків виконання цільових програм місцевого рівня, які виникають у процесі формування та затвердження бюджету.

Ключовим завданням впровадження Бюджетного кодексу України є підвищення ефективності та прозорості в управлінні місцевими фінансами. Пізніше в новій редакції документу від 2010 року було закладено підстави запровадження середньострокового бюджетного планування та застосування програмно-цільового методу на місцевому рівні [4].

Важливо зазначити, що на сьогодні не існує законодавчо визначеного поняття ефективності використання коштів, із приводу чого виникають постійні суперечки. Обговорюючи ефективність використання бюджетних коштів місцевих органів влади на основі концепції програмно-цільового методу

Проблеми і перспективи розвитку та взаємодії реального сектору економіки та небанківських фінансових установ

в перспективі, варто відзначити, що державне управління соціально-економічними процесами в Україні потребує прийняття гнучких та виважених методів. Необхідно поетапно впроваджувати такі складові бюджетного процесу: стратегічне планування, прогноз і визначення повноважень щодо доходів і видатків місцевих бюджетів, аналіз, оцінка та моніторинг бюджетних програм, прозорість бюджетних програм, вивчення співвідношення досягнутого ефекту та запланованого обсягу фінансування, урахування аспектів міжнародного досвіду, з метою вирішення проблем та прийняття правильних рішень у побудові програмно-цільового методу в Україні [1].

У процесі ефективного використання бюджетних коштів виникають бюджетні ризики. Причинами виникнення бюджетних ризиків є низка внутрішніх і зовнішніх факторів.

До внутрішніх факторів слід віднести внутрішню економічну політику, недоліки планування та виконання бюджетів, недоотримання запланованих доходів, нарощування негативних інфляційних очікувань населення, перевищення статей витрат при виконанні бюджету, неефективне використання бюджетних коштів тощо. Також дані фактори обумовлені політичним і соціально-економічним характером, що має вплив на макроекономічний розвиток країни в цілому, на обсяги виробництва та споживання, умови господарювання та взагалі вплив на виконання бюджету в запланованих обсягах.

Зовнішні фактори визначаються впливом сукупності факторів, пов'язаних зі змінами кон'юнктури товарних і фінансових ринків, посилення волатильності цін на світових сировинних ринках, повільне відновлення розвитку світової економіки, зростання цін на світових енергетичних ринках, іншими подіями зовнішнього характеру, здатними вплинути на виконання бюджету в запланованих обсягах [2].

На прикладі Сумської області в 2012 році бюджетні ризики виникали при виконанні деяких державно-цільових програмах:

- придбання медичного автотранспорту та обладнання для закладів охорони здоров'я – заплановано було 23,6 млн грн, а фактично направлено 18 млн грн;

- придбання витратних матеріалів для закладів охорони здоров'я та лікарських засобів для інгаляційної анестезії – заплановано було 4,3 млн грн, а фактично – 3,2 млн грн;

- здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій – заплановано було 20,3 млн грн, а фактично – 17,1 млн грн;

- будівництво, реконструкцію, ремонт та утримання вулиць і доріг комунальної власності в населених пунктах – заплановано було 41,2 млн грн, а фактично – 37,4 млн грн [3].

Вагомими недоліками в процесі організації виконання бюджетних програм передусім слід виділити слабкість нормативно-правової бази їх, недостатність бюджетного фінансування (бюджетний дефіцит) та розподілення його між великою кількістю учасників виконання (об'єктами контролю),

Проблеми і перспективи розвитку та взаємодії реального сектору економіки та небанківських фінансових установ

невиконання учасниками бюджетних програм зафіксованих законодавством функціональних обов'язків.

Список використаних джерел

1. Бугай, Т.В. Програмно-цільовий метод у бюджетному процесі: зарубіжний досвід і можливості його використання в Україні / Т.В. Бугай, А.А. Галюта // Вісник ЖДТУ. – №3 (57). – 2011. – С. 206-210.
2. Радіонов, Ю.Д. Проблема ефективності використання бюджетних коштів / Ю.Д. Радіонов // Фінанси України. – 2011. – № 5. – С. 47-55.
3. Статистичні дані Сумського обласного бюджету [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.finansy.sm.gov.ua/index.php/uk/home> – Назва з екрану.
4. Якимчук, Н. Ефективне використання бюджетних коштів як правова категорія / Н. Якимчук // Вісник Національної академії прокуратури України. – №3. – 2012 – С. 78-83.

УДК 330.43

**ДОСЛІДЖЕННЯ ІПОТЕЧНОГО КРЕДИТУВАННЯ В
ЧЕРКАСЬКІЙ ОБЛАСТІ**

Юрова А. О.

Науковий керівник: Міщенко Т. Г.

Черкаський інститут банківської справи УБС НБУ

Постановка проблеми. Банківське іпотечне кредитування має великий потенціал щодо забезпечення істотних якісних зрушень в економіці України, оскільки його вважають ефективною формою залучення довготермінових дешевих фінансових ресурсів для інвестування в розвиток реального сектору господарства. Проте вітчизняний іпотечний ринок залишається малорозвиненим. Таким чином, його дослідження на сьогоднішній день є досить актуальним.

Основні напрями розвитку іпотечних відносин, іпотечного ринку та іпотечного кредитування досліджено в працях відомих учених: В. Д. Базилевич, О. Т. Євтух, І. О. Лютий, Є. О. Бублик та ін.

Мета роботи – дослідити вплив окремих факторів на обсяги іпотечного кредитування в Черкаській області.

Виклад основного матеріалу. Найбільш важливою соціально-економічною функцією житлової іпотеки є підвищення доступності житла. Хоч доступність житла фахівцями розглядається як складне поняття, у спрощеному вигляді ми будемо розуміти його як можливість придбання житла певною кількістю громадян. Чим більше людей спроможні це зробити, тим більшою є доступність житла.

Тож яку частку вартості житла може покрити за допомогою іпотечного кредиту особа із середніми доходами в конкретному суспільстві, наприклад –